

RPW/45213/2018 P
Data: 2018-07-31

**GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

Warszawa, dnia 25 07 2018 r.

DKGO/0701/M4/2018/Bk

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2018 -07- 31
ZAL.	NR

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**
ul. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Adam Bodnar

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 maja 2018 r., znak: V.72.04.19.2018.LK, dotyczące licznie występujących przypadków pożarów odpadów oraz działań podejmowanych w związku z tym przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, uprzejmie informuję, co następuje.

Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska oraz jej kompetencje zostały określone w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 1688 z późn. zm.), w szczególności w art. 2 tej ustawy. Inspekcja Ochrony Środowiska działa jako Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz 16 Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska. Powoduje to, że nie może ona funkcjonować jako jednolita struktura organizacyjna. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska kadrowo i finansowo stanowią część Urzędu Wojewódzkiego. Taka organizacja powoduje, że wprowadzany przez GIOŚ zbiór zasad postępowania, procedur i wskazówek składających się na proces kontroli, obejmujący m.in. planowanie roczne i kwartalne, ustalanie zakresu kontroli, przeprowadzanie kontroli, dokumentowanie czynności wykonanych w toku kontroli oraz ustaleń stanu istniejącego, w tym wyników pomiarów kontrolnych, sporządzanie protokołu kontroli oraz działania pokontrolne zawarte w tzw. „Systemie Kontroli” jest z trudem realizowany przez podległych wojewodzie Inspektoratów.

Jednocześnie należy wskazać, że wyłączną kompetencją GIOŚ jest wydawanie zezwoleń na transgraniczne przemieszczanie odpadów. Realizując ten obowiązek Główny Inspektor Ochrony Środowiska nigdy nie wydał zgody na przywóz do Polski odpadów komunalnych lub odpadów powstających z odpadów komunalnych. Jest to istotne gdyż doniesienia prasowe sugerują, że palą się głównie odpady komunalne (śmieci) sprowadzane z zagranicy. Jedynym przypadkiem pożaru odpadów przywiezionych nielegalnie z zagranicy (bez zgody GIOŚ) jest pożar w Zgierzu. W pozostałych przypadkach palily się odpady zebrane w Polsce.

Każdego roku wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska opracowują roczne plany kontroli. Natomiast sama częstotliwość kontroli zakładów zależy od wielu czynników, w tym m.in. ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w wyniku prowadzonej działalności, uciążliwości dla środowiska lub wyników ostatniej kontroli.

Niemniej jednak wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska oprócz kontroli planowych prowadzą również kontrole w trybie interwencyjnych w przypadku uzasadnionego podejrzenia zagrożenia życia lub zdrowia. W 2017 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przeprowadzili łącznie 3276 tego rodzaju kontroli.

Na podstawie ustaleń kontroli, w szczególności w przypadku stwierdzonych naruszeń, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może:

- 1) wydać decyzję wstrzymującą działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska;
- 2) wydać na podstawie odrębnych przepisów decyzję administracyjną, w tym wymierzającą karę pieniężną;
- 3) wydać zarządzenie pokontrolne do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby fizycznej;
- 4) nałożyć grzywnę w drodze mandatu karnego lub pouczyć;
- 5) wszcząć egzekucję, jeżeli obowiązek wynika z mocy prawa lub decyzji administracyjnej;
- 6) wystąpić z wnioskiem do organów ścigania;
- 7) wystąpić z wnioskiem do sądów powszechnych;
- 8) wystąpić z wnioskiem do administracji samorządowej;
- 9) wystąpić z wnioskiem do administracji rządowej;
- 10) wydać opinię, zaświadczenie, stanowisko i informację.

Niezależnie od powyższego w odniesieniu do informacji dotyczącej pożarów odpadów należy wskazać, iż w br. dwukrotnie zwracałem się do wszystkich wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska z prośbą o zintensyfikowanie działań kontrolnych i nadzorczych w związku z występującymi pożarami i ryzykiem wystąpienia kolejnych. Pierwszym pismem z dnia 1 lutego 2018 r., znak: DKGO/0703/23/2018/bk,kjp, zwróciłem się do wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, aby w trakcie prowadzonych kontroli składowisk odpadów, zakładów przetwarzania, czy sortowni odpadów zwracali uwagę również na przestrzeganie przez podmioty prowadzące działalność przepisów przeciwpożarowych, w szczególności utrzymania przejezdnych dróg przeciwpożarowych, które umożliwią dojazd w przypadku zagrożenia, a także sposobu magazynowania i przetwarzania odpadów. Ponadto zwróciłem uwagę na konieczność informowania właściwych miejscowo jednostek Państwowej Straży Pożarnej w przypadku stwierdzenia wystąpienia zagrożenia pożarowego.

Powyższą informację przygotowałem głównie w oparciu o informacje przekazane przez Pana Leszka Suskiego – Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, w tym udostępniony raport pn. „Wyniki kontroli stanu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w obiektach składowisk odpadów, zakładów utylizacji odpadów komunalnych i sortowni śmieci w latach 2014–2016”, który jednoznacznie wskazał na coraz liczniej występujące w ostatnich latach przypadki pożarów odpadów, mimo prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną akcji kontrolnych w tego rodzaju obiektach.

Następnie na skutek licznie występujących pożarów miejsc magazynowania lub składowania odpadów pismem z dnia 14 maja 2018 r., znak: DKGO/0703/131/2018/bk,kjp, ponowiłem apel skierowany do wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska o zwrócenie dodatkowej uwagi na przestrzeganie przepisów ochrony przeciwpożarowej, natomiast w przypadku stwierdzenia uchybień informowanie o nich Państwowej Straży Pożarnej.

Z posiadanych informacji wynika, iż w okresie od 1 stycznia do 17 czerwca 2018 r. miało miejsce co najmniej 67 pożarów odpadów. Niemniej jednak prowadzona statystyka wskazuje, że ok. 15% tego rodzaju zdarzeń miało miejsce na składowiskach odpadów, które w myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 992), są obiektem budowlanym przeznaczonym do składowania odpadów. Prowadzenie składowiska odpadów wiąże się z obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, które reguluje warunki prowadzenia działalności, wraz z uwzględnieniem zabezpieczeń dotyczących wszystkich komponentów przed ewentualnym niekorzystnym wpływem tej działalności, a także obowiązkiem uzyskania instrukcji prowadzenia składowiska. Natomiast należy wskazać, że zdecydowanie większa część pożarów wystąpiła w miejscach magazynowania odpadów, w wyniku prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu odpadów i/lub przetwarzaniu odpadów lub na terenach, gdzie stwierdzono ich porzucenie.

Wskazane pożary dotyczyły głównie odpadów tworzyw sztucznych, w tym przygotowanych do przetworzenia lub przetworzonych na paliwo alternatywne, odpadów wielkogabarytowych, a także opon. Zdarzały się również przypadki pożarów zmieszanych odpadów komunalnych, przed ich przetworzeniem w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych, odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, a także makulatury oraz odpadów chemicznych.

Z posiadanych informacji wynika, że najwięcej pożarów miało miejsce w województwie śląskim – 11 przypadków, województwie łódzkim – 7 przypadków oraz w województwie dolnośląskim i wielkopolskim – 6 przypadków. Ponadto we wskazanym okresie wystąpiło średnio 4-5 pożarów na terenie województw: lubuskiego, kujawsko-pomorskiego małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego i zachodniopomorskiego.

Niewykluczone, że przyczyną części pożarów, może być umyślne działanie, mające na celu uzyskanie korzyści majątkowych oraz ograniczenie kosztów, które należałoby ponieść w związku z ich prawidłowym przetworzeniem w profesjonalnych instalacjach. Ponadto należy wskazać również na restrykcyjne przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. *w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277), zakazującego składowania odpadów, których ciepło spalania wynosi powyżej 6 MJ/kg. Powyższe powoduje problemy z zagospodarowaniem odpadów wysokokalorycznych, natomiast odpady przetworzone na tzw. paliwo alternatywne, ze względu na niską jakość, nadal nie są przyjmowane do współspalania m.in. przez przemysł cementowy.

Niemniej jednak organy Inspekcji Ochrony Środowiska nie posiadają kompetencji umożliwiających określenie i zbadanie przyczyn pożarów. Działania takie prowadzi Państwowa Straż Pożarna, która zgodnie z właściwością bierze bezpośredni udział w gaszeniu pożarów oraz Policja i Prokuratura.

Natomiast wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska w miarę posiadanych możliwości, po powzięciu informacji od Państwowej Straży Pożarnej o zaistniałym pożarze prowadzą oględziny terenu, a także monitoring stanu środowiska, celem określenia ewentualnego wpływu zdarzenia na otoczenie.

W odniesieniu do wskazanej w Pana piśmie informacji na temat licznie występujących pożarów, które miały miejsce w ostatnim czasie, poniżej przedstawiam przykładowe działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska wobec prowadzących przedmiotowe działalności.

I. Pożar odpadów magazynowanych na terenie byłych zakładów Boruta w Zgierzu, woj. łódzkie – 25.05.2018 r.

W dniu 25 maja 2018 r. miał miejsce pożar w miejscu magazynowania odpadów (w miejscu prowadzenia działalności przez Green-Tec Solutions Sp. z o. o.), na terenie byłych zakładów Boruta w Zgierzu przy ul. Kwasowej. Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, zwany dalej „Łódzkim WIOŚ” prowadził pomiary jakości powietrza, a także prowadził kontrolne badania wód będących pod

bezpośrednim wpływem odcieków z pożaru. Organ systematycznie zamieszczał na stronie internetowej inspektoratu komunikaty dotyczące prowadzonych działań.

Ponadto należy wskazać, że w okresie od marca 2017 r. do maja 2018 r. Łódzki WIOŚ przeprowadził dwie kontrole Green-Tec Solutions Sp. z o. o. Spółka posiadała decyzję Starosty Zgierskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. znak: BS.6233.10.2017.KS/10, zezwalającą na zbieranie odpadów. Decyzja została wydana na czas określony tj. do dnia 30 kwietnia 2018 r.

W wyniku naruszeń stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzonej w dniach od 31 marca do 14 kwietnia 2017 r. Łódzki WIOŚ podjął następujące działania:

- 1) pismem z dnia 22 marca 2017 r. skierował do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zawiadomienie o nielegalnym międzynarodowym przemieszczaniu odpadów. Green Tec Solutions Sp. z o. o. nie posiadała w tamtym, czasie żadnego zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami, ale skierowała do Starosty Zgierskiego wniosek o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów.
- 2) pismem z dnia 24 marca 2017 r. wystąpił do prokuratury Rejonowej w Zgierzu z informacją o możliwości popełnienia przestępstwa – przywiezienia odpadów z zagranicy.
- 3) w dniu 11 maja 2017 r. wydał Spółce zarządzenie pokontrolne m.in. w sprawie zaprzestania przywożenia odpadów spoza „listy zielonej”
- 4) pismem z dnia 29 czerwca 2017 r. zwrócił się do Starosty Powiatowego w Zgierzu z wnioskiem o uwzględnienie zaleceń Państwowej Straży Pożarnej dotyczących przestrzegania przepisów przeciwpożarowych na terenie prowadzenia działalności w Zgierzu w decyzji na zbieranie odpadów. Łódzki WIOŚ podniósł, że warunki decyzji na zbieranie odpadów powinny określać, że odpady będą magazynowane w sposób zapewniający zachowanie ciągów komunikacyjnych na wypadek prowadzenia akcji ratowniczej lub kontroli.
- 5) w dniu 29 czerwca 2017 r. skierował wystąpienie do Prezydenta Miasta Zgierza informując o możliwości zaistnienia pożaru na terenie obiektów w Zgierzu przy ul. Boruty 21.
- 6) w dniu 18 sierpnia 2017 r. wydał decyzję wymierzającą Green-Tec Solutions Sp. z o. o., ul. Kaczeńcowa 27 z/s w Łodzi administracyjną karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych) za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem tj. decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 12 stycznia 2016 r., znak: RŚVI.7244.77.2015.RM na zbieranie i przetwarzanie odpadów w Łodzi przy ul. Kaczeńcovej 27, gdzie Spółka również prowadzi działalność.

Druga kontrola Spółki miała miejsce w dniach od 5 kwietnia do 8 maja 2018 r. W trakcie oględzin w dniu 5 kwietnia 2018 r. stwierdzono, że:

- 1) w Łodzi przy ul. Kaczeńcovej 27 magazynowane są odpady głównie z tworzyw sztucznych na wybetonowanym placu za budynkiem magazynowo – produkcyjnym. Opady ułożone są pionowo w belach, na paletach drewnianych lub w workach typu big-bag.
- 2) w Zgierzu przy ul. Boruty 21 magazynowane są głównie zmieszane odpady z tworzyw sztucznych. Odpady są układane na placu magazynowym pionowo w górę, tworząc ogromne hałdy. Odpady nie zostały umieszczone w kontenerach lub pojemnikach, większość odpadów magazynowana jest w belach bądź luzem, oraz w niewielu przypadkach w workach typu big-bag. Odpady zbierane są w sposób nieuporządkowany, na nieutwardzonym podłożu i nie są zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych. Niewielkie ilości odpadów z tworzyw sztucznych magazynowane są w hali zlokalizowanej przy ul. Kwasowej. Część z odpadów jest magazynowana poza wyznaczonymi miejscami określonymi w w/w decyzji Starosty Zgierskiego m.in. od strony wschodniej wzdłuż hały od strony ul. Energetyków, gdzie niemożliwy jest bezpośredni dostęp do tego miejsca, od północnej strony przy estakadzie z rurociągami. Na terenie całego obiektu w Zgierzu nie stwierdzono obecności materiałów gaśniczych.

Ponadto Łódzki WIOŚ pismem z dnia 11 maja 2018 r., znak: I.7023.38.2018 skierował wystąpienie do Prezydenta Miasta Łodzi, informując o wynikach kontroli, w tym o magazynowaniu przez Spółkę odpadów w Zgierzu przy ul. Boruty 21 bez posiadania odpowiedniego zezwolenia. W wyniku kontroli organ ponownie ustalił, że na terenie całego obiektu w Zgierzu nie stwierdzono obecności materiałów gaśniczych.

II. Pożar magazynowanych opon w Trzebini, woj. małopolskie – 27.05.2018 r.

W dniu 27 maja 2018 r. w godzinach porannych Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, zwany dalej „Małopolskim WIOŚ”, otrzymał zgłoszenie o pożarze magazynu opon w Trzebini, w związku z czym niezwłocznie udał się na miejsce zdarzenia, gdzie uczestniczył również w spotkaniu Centrum Zarządzania Kryzysowego. Zarówno w dniu 27 maja 2018 r. jak i w kolejnym dniu Małopolski WIOŚ przeprowadził pomiary jakości powietrza spektrofotometrem mobilnym, który nie wykrył substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi. Również na stacji automatycznego monitoringu jakości powietrza zlokalizowanej w Trzebini nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych mierzonych zanieczyszczeń.

Pożar objął teren o powierzchni 1ha, natomiast działania prowadziło 65 zastępów PSP. Ponadto dokonywane były zrzuty z wykorzystaniem 2 Dromaderów we współpracy z Lasami Państwowymi.

Należy wskazać, iż Małopolski WIOŚ na przedmiotowym terenie w Trzebini przy ul. Słowackiego przeprowadził pierwszą kontrolę w INTER-RECYCLING Michał Dobrzański w 2008 r., informując o jej ustaleniach organy administracji samorządowej. Po kontroli w 2011 r. Małopolski WIOŚ zwrócił się do Starosty Chrzanowskiego o podjęcie działań zgodnie z kompetencjami w związku z niedotrzymaniem warunków decyzji wydanej przez ten organ. W 2013 r. na wniosek Starosty Chrzanowskiego Małopolski WIOŚ przeprowadził kontrolę w RENT-POL Sp. z o. o., która była kontynuacją ww. działalności. Ustalenia kontroli spowodowały wszczęcie przez Starostę postępowania ws. wygaszenia Spółce decyzji zezwalającej na wytwarzanie odpadów oraz prowadzenie działalności w zakresie odzysku, zbierania i transportu odpadów. Jednocześnie Małopolski WIOŚ skierował do Burmistrza Miasta Trzebina wystąpienie informujące o magazynowaniu na terenie działki odpadów niewiadomego pochodzenia, wnioskując jednocześnie o podjęcie działań zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach*. Następnie od 2013 r. na przedmiotowym terenie działalność prowadziła EKO INWEST Sp. z o. o. Małopolski WIOŚ pismem z dnia 15 lipca 2016 r. zawiadomił Spółkę o zamiarze wszczęcia kontroli działalności gospodarczej. Niemniej jednak pismo zostało zwrócone do nadawcy z adnotacją, że podmiot nie podjął działalności i „porzucił obiekt”.

W dniu 9 maja 2018 r. Małopolski WIOŚ zainicjował spotkanie ze Starostą Chrzanowskim oraz Burmistrzem Chrzanowa, celem ustalenia sposobu usunięcia odpadów i uprządkowania terenu z nagromadzonych opon. Aktualnie toczy się postępowanie w sprawie przekazania przez Skarb Państwa przedmiotowego terenu na własność osób wpisanych w księgi wieczyste.

Dodatkowo w dniu 21 maja 2018 r. Małopolski WIOŚ przeprowadził rozmowę ze Starostą Chrzanowskim dotyczącą konieczności podjęcia działań w celu usunięcia opon zgromadzonych na ww. działce.

Dotychczas Starosta Chrzanowski nie wydał decyzji nakazującej usunięcie odpadów z przedmiotowego terenu.

III. Pożar magazynowanych odpadów chemicznych w m. Wszedzień, woj. kujawsko-pomorskie – 28.05.2018 r.

W dniu 28 maja 2018 r. w godzinach wieczornych Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, zwany dalej „Kujawsko-Pomorskim WIOŚ” uzyskał informację na temat pożaru miejsca magazynowania porzuconych odpadów w m. Wszedzień. Organ podjął współpracę z Policją i Państwową Strażą Pożarną. Przedstawiciele Kujawsko-Pomorskiego WIOŚ przeprowadzili oględziny

miejsca zdarzenia wraz z Wojewodą, Policją, PSP, przedstawicielami Starostwa i Gminy Mogilno. Organ prowadził pomiary jakości powietrza, a także pobrał próbki gleby z terenu zdarzenia oraz próbki wody z rowów melioracyjnych zlokalizowanych w zlewni Jeziora Wiecanowskiego, o czym na bieżąco informował w komunikatach publikowanych na stronie internetowej inspektoratu.

Ustalono, że pożarowi uległy odpady chemiczne składowane w beczkach 200 l i zbiornikach 1000 l na powierzchni 20x30x5 m natomiast działania gaśnicze prowadziło 40 zastępów PSP.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, iż w związku z otrzymaniem w dniu 26 sierpnia 2016 r. zgłoszenia interwencyjnego ws. Multikarbon Sp. z o. o. dotyczącego składowania w m. Wszedzień 20, dużej ilości odpadów niebezpiecznych, Kujawsko-Pomorski WIOŚ od dnia 30 września 2016 r. próbował podjąć czynności kontrolne wobec Spółki.

W dniu 23 listopada 2016 r. przeprowadzono wizję lokalną terenu prowadzonej działalności, podczas której stwierdzono magazynowanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne i obojętne o kodach: 02 07 04, 08 01 12, 07 05 14, 07 06 99, 07 01 99, 06 03 99, 19 09 05, 07 05 81, 06 08 99, 06 08 99, 19 09 01, 19 02 99, 15 01 01, 15 01 02, 15 01 10*, 07 02 80. Organ kontrolujący ustalił, że część odpadów magazynowana była z naruszeniem warunków decyzji Starosty Mogileńskiego z dnia 25 czerwca 2015 r., znak: OS.6233.24.2015.

Niemniej jednak w związku z utrudnieniem przez przedstawiciela Spółki przeprowadzenia czynności kontrolnych, organ kontrolujący skierował wniosek do Prokuratury Rejonowej w Mogilnie na podstawie art. 304 par. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego*. Komenda Powiatowa Policji w Mogilnie postanowieniem z dnia 15 czerwca 2017 r. postanowiła o umorzeniu dochodzenia ze względu na brak dowodów uzasadniających popełnienie ww. czynu.

Niezależnie od powyższego Kujawsko-Pomorski WIOŚ na podstawie dokonanych oględzin terenu prowadzenia działalności wymierzył Multikarbon Sp. z o. o. decyzją z dnia 9 czerwca 2017 r., znak: WIOŚ-WI.7062.1.79.2017.AB, karę pieniężną w wysokości 20 000 zł za gospodarowanie odpadami niezgodnie z warunkami posiadanej decyzji.

Następnie w dniu 17 lutego 2017 r. Kujawsko-Pomorski WIOŚ skierował wystąpienie do Starosty Mogileńskiego z informacją nt. ustaleń kontroli oraz z wnioskiem o rozważenie możliwości cofnięcia zezwolenia na zbieranie odpadów.

W dniu 15 maja 2017 r. Starosta Mogileński cofnął bez odszkodowania zezwolenie na zbieranie odpadów udzielone Multikarbon Sp. z o. o.

IV. Pożar magazynowanych odpadów tworzyw sztucznych w Skawinie, woj. małopolskie – 14.06.2018 r.

W dniu 14 czerwca 2018 r. w godzinach nocnych miał miejsce pożar odpadów zgromadzonych na terenie firmy GRC Technologie Sp. z o.o. w Skawinie, woj. małopolskie. Niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistniałym pożarze odpadów tworzyw sztucznych zbelowanych na powierzchni około 50x50 m Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, zwany dalej „Małopolskim WIOŚ” udał się na oględziny terenu, kierując jednocześnie na miejsce zdarzenia samochód ze stacją mobilną (skaner RAPID +) w celu zbadania jakości powietrza. Pomiary skanerem wykonane zostały w dniu 15 czerwca w godz. 7:45 – 8:15 bezpośrednio przy źródle pożaru na terenie firmy GRC Technologie Sp. z o.o. (trwało dogaszanie pożaru, brak otwartego ognia, brak dymu znad pogorzeliiska), przy ul. Energetyków w Skawinie, gdzie zlokalizowane są budynki mieszkalne oraz przy magazynach DPD w okolicach obwodnicy miasta Krakowa. Spektrometr nie wskazywał obecności substancji niebezpiecznych na poziomie skanowania. Pobrano również próbki wody z rzeki Skawinki poniżej miejsca pożaru na wysokości skrzyżowania ul. Tynieckiej z ul. Piastowską w Skawinie oraz powyżej miejsca pożaru, 5m poniżej wylotu z Oczyszczalni Ścieków w Skawinie. Próbkę poddawane są obecnie analizom w Laboratorium WIOŚ w Krakowie.

W analizowanym okresie na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska zlokalizowanych w rejonie Skawiny nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych mierzonych substancji w powietrzu. Podwyższone stężenie benzenu i pyłu zawieszonego PM10 odnotowano jedynie w południowej części Krakowa w godz. 2:00 – 5:00. Obecnie stężenia tych substancji wykazują tendencję spadkową.

W porozumieniu z Prokuratorem Okręgowym na miejsce pożaru skierowano Prokuratora Rejonowego z Wieliczki w celu przeprowadzenia wspólnych oględzin miejsca pożaru wraz z inspektorami WIOŚ w Krakowie. Zostanie wszczęte śledztwo pod nadzorem Prokuratury Okręgowej. Inspektorzy współpracują z prokuraturą na miejscu zdarzenia. Małopolski WIOŚ uczestniczył również w posiedzeniu Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Pożar został ugaszony ok. godz. 16:00 w dniu 15 czerwca 2018 r.

Niezależnie od powyższego w terminie od dnia 7 grudnia 2017 r. do dnia 3 stycznia 2018 r. Małopolski WIOŚ przeprowadził kontrolę interwencyjną GRC Technologie Sp. z o. o. prowadzącej działalność na działce nr 5731/3 w Skawinie. Główna działalność Spółki polega na produkcji suchej chemii budowlanej oraz wyrobów z betonu architektonicznego. W maju 2017 r. uzyskała ona decyzję zezwalającą na zbieranie odpadów (decyzja Starosty Krakowskiego z dnia 18 maja 2017 r. znak: OS.I.6233.8.2017.AM).

W związku ze stwierdzonymi w toku w/w kontroli nieprawidłowościami związanymi z magazynowaniem odpadów, protokół kontroli wraz z dokumentacją fotograficzną został przekazany Staroście Krakowskiemu celem podjęcia działań zgodnie z właściwością. Ponadto w dniu 15 stycznia 2018 r, Małopolski WIOŚ wydał zarządzenie pokontrolne nakazujące GRC Technologie Sp. z o. o. magazynowanie odpadów zgodnie z posiadaną decyzją Starosty Krakowskiego z dnia 18 maja 2017 r. znak: OS.I.6233.8.2017.AM. Z uwagi na niepoinformowanie WIOŚ o realizacji zarządzeń pokontrolnych, prezes Spółki został ukarany mandatem karnym. Małopolski WIOŚ wszczął również postępowanie administracyjne w celu wymierzenia kary administracyjnej za niedotrzymanie warunków określonych w ww. decyzji Starosty Krakowskiego, zakończone wymierzeniem Spółce administracyjnej kary pieniężnej w wysokości 1000 zł.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ) polecił Małopolskiemu WIOŚ przeprowadzenie kolejnej, pilnej kontroli interwencyjnej GRC Technologie Sp. z o. o. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 28 marca do 18 kwietnia 2018 r. Została nią objęta działalność w zakresie zbierania odpadów, na które Spółka posiada zezwolenie wydane decyzją Starosty Krakowskiego z dnia 18 maja 2017 r. znak: OS.I.6233.8.2017. W dniu 28 marca 2018 r. przeprowadzono wizję na miejscu składowania odpadów, podczas której ustalono, że na terenie, do którego podmiot posiada tytuł prawny, zmagazynowano odpady, które zajmują łączną powierzchnię ok. 1,2 ha. Małopolski WIOŚ stwierdził, że odpady zmagazynowane są w sektorach opisanych kodem odpadu, oddzielonych drogami komunikacyjnymi. W trakcie oględzin stwierdzono, że niektóre z dróg komunikacyjnych były niedrożne – w wyniku osunięcia się skrajnych kostek sprasowanych odpadów z tworzyw sztucznych. W trakcie oględzin rozpoczęto udrażnianie dróg komunikacyjnych między sektorami. Od strony zachodniej placu część odpadów zmagazynowano w kontenerach metalowych i opisano kodami odpadów. W trakcie oględzin odpady nie były przywożone na teren zakładu. Małopolski WIOŚ ustalił, że na terenie firmy znajdują się odpady o łącznej masie 5 453,13 Mg. Teren, na którym są deponowane odpady jest ogrodzony i monitorowany przez całą dobę.

W dniu 18 kwietnia 2018 r. przeprowadzono ponowne oględziny terenu. W trakcie wizji stwierdzono, że odpady w dalszym ciągu magazynowane są na placu utwardzonym, w sektorach opisanych kodami odpadów. Drogi komunikacyjne między sektorami były drożne. Odpady o kodzie 19 12 04 (tworzywa sztuczne i guma) – nadal zmagazynowane były luzem na placu. Od czasu poprzedniej wizji przyjęto odpady o kodzie 19 12 04 (tworzywa sztuczne i guma) w ilości 37,97 Mg oraz odpady o kodzie 19 12 08 (tekstylna) w ilości 97,1 Mg. W północno-wschodniej części placu, przy ogrodzeniu

z oczyszczalnią ścieków, zmagazynowano odpady z budowy i remontu (papa, gruz). Oględziny potwierdziły, że część odpadów o kodzie 19 12 04 (tworzywa sztuczne i guma) zmagazynowano luzem na placu utwardzonym, co stanowi naruszenie warunków w zakresie magazynowania odpadów określonych w decyzji Starosty Krakowskiego. Podczas kontroli Małopolski WIOŚ nie stwierdził przesłanek świadczących o likwidacji Spółki ani oznaczeń świadczących o zajęciach komorniczych majątku Spółki. Również dane z Krajowego Rejestru Sądowego nie potwierdzają tych podejrzeń.

Z uwagi na utrzymujące się naruszenia warunków określonych w decyzji zezwalającej na zbieranie odpadów Małopolski WIOŚ zdecydował o wszczęciu kolejnego postępowania w celu wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.

Ponadto Małopolski WIOŚ w dniu 23 kwietnia 2018 r. skierował pismo do Starosty Krakowskiego z informacją o ustaleniach kontroli wraz z wnioskiem o cofnięcie decyzji zezwalającej na zbieranie odpadów w trybie art. 47 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 21 ze zm.).

W dniu 10 kwietnia 2018 r. Starosta Krakowski wydał decyzję znak: OS. I.6233.6.2018.AM, w której cofnął bez odszkodowania swoje zezwolenie z dnia 18 maja 2017 r. na zbieranie odpadów wydane dla GRC Technologie Sp. z o. o. z siedzibą w Skawinie. Spółka odebrała decyzję w dniu 30 kwietnia 2018 r. W uzasadnieniu decyzji organ zwrócił uwagę na utrzymujące się naruszenia warunków decyzji zezwalającej na zbieranie odpadów przez GRC Technologie Sp. z o. o. oraz powołał się na ustalenia kontroli innych organów, w tym Małopolskiego WIOŚ. Decyzja Starosty Krakowskiego nie jest ostateczna z uwagi na termin do wniesienia odwołania.

W dniu 7 maja 2018 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się spotkanie w sprawie odpadów zgromadzonych przez GRC Technologie Sp. z o. o. Podczas spotkania, w którym wziął udział Małopolski WIOŚ, podniesiona została kwestia potrzeby sprawnego usunięcia odpadów znajdujących się na terenie GRC Technologie Sp. z o. o. Obowiązek usunięcia odpadów spoczywa na tej spółce, ponieważ zgodnie z art. 47 ust 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach: „posiadacz odpadów, któremu cofnięto zezwolenie jest zobowiązany do usunięcia odpadów i skutków prowadzonej działalności, objętej tym zezwoleniem na własny koszt”. Z uwagi na fakt, że ustawodawca nie uregulował kwestii terminu wykonania takiego obowiązku ani nie wskazał szczególnego trybu jego egzekucji, Małopolski WIOŚ pismem z dnia 9 maja 2018 r. zwrócił się do Starosty Krakowskiego o rozważenie zasadności nadania swojej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Umożliwiłoby to podjęcie stosownych działań zmierzających do egzekucji zobowiązania, m. in. ustalenia terminu wykonania obowiązku przez GRC Technologie Sp. z o. o. niezależnie od postępowania odwoławczego i (ewentualnie) sądowno-administracyjnego. Zgodnie z posiadaną informacją Starosta nie określił terminu wykonania przedmiotowej decyzji.

Aktualnie wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska prowadzą kontrole miejsc potencjalnie zagrożonych wystąpieniem pożaru wraz z właściwymi terenowo funkcjonariuszami Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej. W związku z powyższym pismem z dnia 6 czerwca 2018 r., znak: DKG0/0703/156/2018/bk,ap, wystąpiłem do wszystkich wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska o jak największe zaangażowanie podczas prowadzonych kontroli oraz wykorzystanie wiedzy eksperckiej i posiadanego doświadczenia.

Ponadto uczestniczę w prowadzonych przez Ministra Środowiska pracach nad zmianą przepisów ustawy o odpadach, które mają na celu doszczelnienie systemu gospodarowania odpadami w kraju oraz zminimalizowanie negatywnych praktyk w tym ograniczenie ilości występujących pożarów.

Dotychczas nawiązałem również współpracę z Komendą Główną Policji oraz Prokuraturą Generalną, celem zapobiegania popełnianiu przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Powyższe jest możliwe dzięki wymianie specjalistycznej wiedzy pozwalającej na właściwe przygotowanie i udokumentowanie przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, co w efekcie pozwala zwiększyć skuteczność działań.

Dodatkowo w 2018 r. w ramach projektu pn. „Droga do czystego środowiska – program edukacyjno – promocyjny na rzecz wzmocnienia świadomości społecznej korzystania ze środowiska z poszanowaniem ogólnie przyjętych zasad i norm”, prowadzę warsztaty z organami ścigania (Policja, Prokuratura), organami kontroli (Krajowa Administracja Skarbowa, Inspekcja Transportu Drogowego) oraz organami sądowymi. Warsztaty mają na celu wypracowanie jednolitego sposobu współpracy organów Inspekcji Ochrony Środowiska z organami ścigania i kontroli m.in. poprzez przekazanie istotnej wiedzy z punktu widzenia prowadzonych działań i postępowań, a także wymianę doświadczeń.

Z poważaniem

GLÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

dr inż. Marek Halimák

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
00-822 Warszawa, ul. W.
00086

DUGO/0701/114/2018/BK

BIURO REJENIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2018 -07- 31
ZAL. NR

